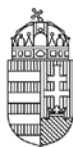

Tartalom

A MEGÚJULÓ MAGYARORSZÁG ADÓRENDSZERE	4
I. Célok	4
II. Javasolt intézkedések	5
1. Személyi jövedelemadó	5
1.1. 2013. január elsejétől valódi, arányos, egykulcsos személyi jövedelemadó	5
1.2. Munkahelyi étkeztetés kiemelt támogatása	5
1.3. Megtakarítási formák egységes kezelése	5
2. Társadalombiztosítási ellátások	6
2.1. Megállapodási lehetőség a magán-nyugdíjpénztári tagok részére is	6
2.2. Alacsony összeggel emelkedik az egészségügyi szolgáltatási járulék mértéke	6
3. Társasági adó	7
3.1. A bejelentett immateriális jószág fogalmának bővülése	7
3.2. Az ellenőrzött külföldi társaság fogalmának módosítása	7
3.3. Tagi kölcsönrel való visszaélések korlátozása	7
3.4. Üzleti vagy cégérték kivezetésével kapcsolatos szabályok	8
3.5. Átalakulás esetén enyhülnek az elhatárolt veszteség szabályai	8
3.6. Módosulnak a fejlesztési adókedvezmény igénybevételének szabályai	8
3.7. Előadó-művészeti szervezetek támogatóinak járó adókedvezmény szabályainak kiegészítése	8
3.8. A korábban kötött tartós adományozási szerződés is csökkenti az adóalapot	9
4. Helyi adók	9
5. Általános forgalmi adó	10
5.1. Teljesítési helyre vonatkozó módosítások	10
5.2. Számlázás	10
Elektronikus számla alkalmazásának egyértelműsítése	10
Világosabb számlázási szabályok	11

5.3.	Jogalkalmazást segítő módosítások	11
6.	Jövedéki adó	12
6.1.	Egyszerűbb adó-visszaigénylés.....	12
6.2.	Saját gazdaságban előállított tiszta növényi olaj felhasználhatósága	12
6.3.	A fuvarozók havonta érvényesíthetik a gázolaj kedvezményt	12
6.4.	Csökken a szeszfőzdek jövedéki biztosítékának mértéke	12
6.5.	Kistermelői pezsgő-előállítás.....	13
6.6.	A teljes denaturálást végző magyar piaci szereplők versenypozíciójának javítása	13
6.7.	Pótolhatóvá válik a levált, sérült zárjegy	13
6.8.	Jövedéki bírság mellőzésére, mérséklésére irányuló kérelmek	13
6.9.	A jövedéki engedély nem kerül automatikusan visszavonásra adótartozás miatt	13
6.10.	Szigorúbb adóbírság „bűncselekmény” esetén.....	14
6.11.	Csökken az egyéb bor után fizetendő adó	14
6.12.	Utassellátó adóraktár.....	14
7.	A regisztrációs adó	14
8.	Illetékek	15
8.1.	Két kulcs marad az öröklési és ajándékozási illetékek esetében	15
8.2.	Az egyenes ági rokonok valamennyi vagyonszerzése mentesül az illeték alól	15
8.3.	Házastársuk utáni öröklés esetén az özvegyek értékhatár nélküli illetékmentességet kapnak	15
8.3.	Visszterhes vagyonszerzés illetéke	15
8.4.	Megszűnik a negatív illetékalap utáni kötelezettség	16
8.5.	A fiatalok esetében csökken a lakásszerzési illeték.....	16
8.6.	Szélesedik a termőföld-szerzéshez kapcsolódó illetékmentesség alanyi köre.....	16
9.	Vámigazgatás.....	17
9.1.	Adóhatósági és a vámhatósági fogalmak összehangolása	17
9.2.	Áfa biztosíték mentességi engedély igénylése	17

1. Adózás rendje	18
10.1. Adóhatósági igazolással kapcsolatos eljárás egyszerűbbé és gyorsabbá válik.....	18
10.2. Pozitív változások a fizetési könnyítés, adómérséklés tekintetében	18
10.3. Bevezetésre kerül a kötelező szakmai képviselő.....	18
10.4. Módosítások a feltételes adómegállapítás szabályaiban	18
10.6. Megteremtődik az önellenőrzésre történő felhívás jogintézménye.....	19
10.7. Elkészt fellebbezés esetén nincs felügyeleti intézkedés	19
10.8. Méltányos joggyakorlás az adózókkal szemben.....	19
10.9. Az egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallás még egyszerűbbé válik	20
10.10. A korábbi vezető tisztségviselő is büntethető.....	20
10.11. Az adózók védelmében rövidülnek az önkormányzati adólisták.....	20
10.12. Pontosító rendelkezések	20
11. Számvitel	20
11.1. Mikrogazdálkodói egyszerűsített beszámoló	20
11.2. Vállalkozói adminisztratív terhek csökkentésére irányuló módosítások	21

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

2013

A MEGÚJULÓ MAGYARORSZÁG ADÓRENDSZERE

Kommunikációs összefoglaló

2012. október 12.

I. Célok

A Nemzetgazdasági Minisztérium pénteken benyújtotta az Országgyűlésnek az egyes adótörvényeket módosító javaslatot.

A megfogalmazott adópolitikai iránynak megfelelően a 2013. évre javasolt adóváltozások fókuszában a következő célok állnak:

- arányos, egykulcsos személyi jövedelemadó rendszer megszilárdítása,
- gyermekvállalás ösztönzése az adórendszeren keresztül,
- a jogalkalmazás során felmerült problémák orvoslása,
- egységes adórendszer kialakítása,
- Illetékkulcs-rendszer átalakítása,
- vállalkozói környezet, versenyképesség javítása, befektetések ösztönzése,
- az adóügyi adminisztrációs terhek, az adó- és vámhatósági adminisztráció csökkentése,
- az adómorál erősítése,
- az adónorma hatékonyságának, egyértelműségének javítása.

Ezen kiemelt célok számos – jelen dokumentumban részletesen bemutatott - jogszabály-módosítás révén érhetőek el. A kormány által javasolt változtatások egy része a vállalkozói környezet javítása érdekében, más része a lakossági adminisztrációs terhek csökkentése érdekében, további része az adómorál javítása érdekében vált szükségessé.

A kormány kiemelt feladatának tartja a versenyképes, hatékony gazdaság megteremtésének elősegítését, a jogharmonizációs kötelezettségek teljesítését, valamint az Egyszerűsítési Program megvalósítását.

Fontos, hogy a 2013. évi adóváltozásokat minél szélesebb körben megismerjék a hazánkban adózni kívánó magánszemélyek és vállalkozások, ennek érdekében a módosítási javaslatok áttekintéséhez az alábbi leírás nyújt segítséget.

II. Javasolt intézkedések

1. Személyi jövedelemadó

„Egyszerű, átlátható személyi jövedelemadó rendszer”

1.1. 2013. január elsejétől valódi, arányos, egykulcsos személyi jövedelemadó

2013. január elsejétől megvalósul Magyarországon az arányos, egykulcsos személyi jövedelemadóztatás, a magánszemély valamennyi jövedelmére egységesen 16 százalék lesz az adó. Azaz megszűnik az évi 2 millió 424 ezer forint feletti jövedelmeket terhelő adóalap-kiegészítés (szuperbruttósítás) intézménye.

A szuperbruttósítás kivezetése jelentősen leegyszerűsíti az adóalap és az adóelőleg megállapítását.

Ezzel ténylegesen megvalósul az egykulcsos, személyi jövedelemadó-rendszere, mely arányos, teljesítményösztönző, és a családi kedvezményen keresztül egyben családbarát.

1.2. Munkahelyi étkeztetés kiemelt támogatása

A kormány javaslata szerint 2013-tól a munkáltató abban az esetben is biztosíthat utalvány formájában munkahelyi étkeztetést, ha a munkahelyi étkezőhely külsős személyek számára is nyitva áll. Ezáltal az étkezőhellyel rendelkező munkáltató további 12 500 forinttal támogathatja munkavállalói étkezését kedvezményesen, havonta.

1.3. Megtakarítási formák egységes kezelése

A kormány javasolja a biztosításokra vonatkozó szabályok módosítását. Indokolt, hogy a törvény a biztosításokat a más megtakarítási formákkal egységesen kezelje, és ezáltal segítse a magánszemélyeket az öngondoskodásban.

A javaslat szerint a kockázati biztosítás – az olyan élet-, baleset- és betegségbiztosítás, amelynek sem lejáratú szolgáltatása, sem visszavásárlási értéke nincs – munkáltató által fizetett díja adómentes. Ugyanakkor a megtakarítási típusú biztosítások esetében a biztosítás munkáltató által fizetett díja a díjfizetés időpontjában adókötelessé válik.

Ez a javaslat az ún. teljes életre (halál esetére) szóló, visszavásárlási értékkel rendelkező életbiztosítások esetében jelent változást: az említett biztosításokba a munkáltató által fizetett összeg a befizetéskor, és nem a biztosítás visszavásárlásakor válik adókötelessé.

A javaslat kezdeményezi továbbá, hogy a munkáltató által a magánszemély javára megtakarítási jelleggel kötött életbiztosítások díja ne a magánszemély jövedelmeként adózzon, hanem azután – alacsony adminisztráció mellett – a munkáltató teljesítse az adókötelezettséget (a jövedelem 1,19-szerese után 16 százalék szja-t és 27 százalék eho-t fizet).

A javaslat pontosítja a biztosításból származó kamatjövedelem megállapításának módját, így a kamatjövedelem kiszámítása során csak a megtakarítási biztosítások díja számolható el költségként, a kockázati biztosításoké nem.

2. Társadalombiztosítási ellátások

„Megállapodási lehetőség kiszélesítése, inflációkövető egészségügyi szolgáltatási járulék”

A járulékszabály-módosítási javaslatok egyrészt az egyéni járulékok és a szociális hozzájárulási adó szabályai közötti összhang megteremtését célozzák, egyúttal tartalmazzák a kapcsolódó törvények (például új munka törvénykönyve) változásai miatt szükséges átvezetéseket, pontosításokat is.

2.1. Megállapodási lehetőség a magán-nyugdíjpénztári tagok részére is

2013-tól a kormány javaslata szerint a magán-nyugdíjpénztári tagok is köthetnek megállapodást a nyugdíjbiztosítóval szolgálati idő szerzése érdekében, a pénztártagsággal nem rendelkezőkkel azonos módon.

Tekintettel arra, hogy a kötelező magán-nyugdíjpénztári tagdíjfizetés megszüntetésével a pénztártagságukat fenntartó munkavállalók is 100% tb-nyugdíjra szereznek várományt, ezért indokolt számukra is lehetővé tenni a megállapodás-kötési lehetőséget.

2.2. Alacsony összeggel emelkedik az egészségügyi szolgáltatási járulék mértéke

A kormány javaslata szerint a nem biztosítottak (pl. nagykorú eltartottak) által fizetendő egészségügyi szolgáltatási járulék az infláció mértékével emelkedik, havi 6390 forintról 6660 forintra.

3. Társasági adó

„Vállalkozások életvitelének, adózásának könnyebbé tétele”

3.1. A bejelentett immateriális jószág fogalmának bővülése

A kormány javaslatának célja, hogy a bejelentett immateriális jószágok (például szabadalom, üzleti titok, védjegy) fogalma ne csak azon immateriális jószágokra terjedjen ki, amelyeket az adózó megvásárol (vagy egyéb módon megszerz), hanem az adózó által előállított immateriális javakra is.

A módosítás azon adózókat kedvezményezi elsősorban, amelyek kutatás-fejlesztési tevékenységük során szellemi terméket állítanak elő.

A javaslat szerint a bejelentett immateriális jószág fogalma alá tartozó, adózó által előállított immateriális jószágok értékesítésének nyeresége – az adózó által egyéb módon megszerzett immateriális jószágokra vonatkozó eddigi kedvezményhez hasonlóan – adómentességet élvezne. Az adómentesség feltétele az előállítás bejelentése, amely után az egy éven túli értékesítések mentesülnek az adózás alól.

3.2. Az ellenőrzött külföldi társaság fogalmának módosítása

A kormány az esetleges adóelkerülések megakadályozása érdekében javasolja az ellenőrzött külföldi társaság fogalmának pontosítását.

A javaslat szerint amennyiben a külföldi állam az adóalap összegétől függően több társasági adónak megfelelő adómértéket alkalmaz, akkor a legkisebb mértéknek kell elérnie a 10 százalékot. A rendelkezés kedvező hatása elsősorban Magyarország Európai Unió, illetve egyéb nemzetközi szervezetekben (például OECD) fennálló tagságából származó kötelezettségeinek teljesítése szempontjából lényeges, mivel elősegíti, hogy a társaságok megszerzett bevételeik után megfelelő mértékkel adózzanak.

3.3. Tagi kölcsönrel való visszaélések korlátozása

A javaslat szerint a jövedelemminimum meghatározása során az összes bevételt növeli a tagi kölcsönök adóévi napi átlagos állománya és a megelőző év utolsó napján kimutatott taggal szemben fennálló kötelezettségek különbözetének ötven százaléka. A rendelkezés célja a tagi kölcsönök nyújtásának átláthatóbbá tétele, a tagi kölcsönökkel kapcsolatban tapasztalt visszaélések visszaszorítása és az adómorál javítása.

3.4. Üzleti vagy cégérték kivezetésével kapcsolatos szabályok

A társasági adóról szóló törvény korábbi rendelkezései nem szabályozták a bejelentett részesedéshez kapcsolódó üzleti vagy cégérték kivezetésével kapcsolatos adózási következményeket. A kormány javaslata az indokolatlan kedvezmény megszüntetése érdekében egyértelműsíti, hogy az üzleti vagy cégérték kivezetése esetében a bejelentett részesedés árfolyamnyereségét (apport esetében rendkívüli nyereségét) csökkenteni, árfolyamveszteségét (apport esetében rendkívüli nyereségét) pedig növelni kell az üzleti vagy cégérték kivezetése következtében elszámolt ráfordítással.

3.5. Átalakulás esetén enyhülnek az elhatárolt veszteség szabályai

Jelenleg jogutódlás, illetve cégvásárlás esetén a jogutód abban az esetben jogosult az átvett elhatárolt veszteség felhasználására (egyéb feltétel teljesülése mellett), ha az átalakulást követő két adóévben a jogelőd által folytatott tevékenységből bevételt, árbevételt szerez. A kormány javasolja ezen feltétel teljesítésének elhagyását, ha a cég az átalakulást követő két adóéven belül jogutód nélkül megszűnik. Ez a javaslat azon adózók esetében kedvező, amelyek az átalakulást követően a jogutód nélküli megszűnés mellett döntenek, vagyis a módosítás alapján nem kell fenntartani a működést pusztán az elhatárolt veszteség felhasználására vonatkozó feltétel teljesítése érdekében. Ilyen módon a szabályozás elősegíti mind a vállalkozás szabadsága, mind a szerződéses szabadság elvének teljesülését is.

3.6. Módosulnak a fejlesztési adókedvezmény igénybevételének szabályai

A kormány célja a fejlesztési adókedvezmény keretében megvalósuló beruházások és az igénybe vett támogatások átláthatóságnak biztosítása a visszaélések megelőzése érdekében. Ennek megfelelően a javaslat szerint az adózónak be kell jelentenie a fejlesztési adókedvezmény igénybevételét megalapozó beruházás befejezésének időpontját az adópolitikáért felelős miniszternek. Az érintett adózók számára ezen előírás új adminisztrációs terhet nem jelent, ugyanakkor elősegíti az állami adóhatóság ellenőrzéseinek hatékonyságát.

Hasonlóképpen szintén a fejlesztési adókedvezmény igénybevételének átláthatóságát és a hatóságok közötti kommunikációt hivatott javítani az a javaslat, amely szerint az adópolitikáért felelős miniszter tájékoztatja az állami adóhatóságot a nyilvántartásba vett fejlesztési adókedvezményekről.

3.7. Előadó-művészeti szervezetek támogatóinak járó adókedvezmény szabályainak kiegészítése

Az Európai Bizottság elfogadta a kormány által kidolgozott kulturális célú támogatási programot. Az elfogadás azzal a következménnyel jár, hogy a nyilvántartott előadó-művészeti szervezetek támogatói, a támogatott előadó-művészeti szervezet jegybevételének 80%-áig társasági adókedvezményt vehetnek igénybe.

A támogatási programhoz kapcsolódó beszámolási követelmények teljesítése céljából – amelyek előírása az Európai Bizottság határozata alapján feltétlenül szükséges – a javaslat felhatalmazást ad egy olyan rendelet kiadására, amely a beszámolási kötelezettség részletszabályait tartalmazza.

3.8. A korábban kötött tartós adományozási szerződés is csökkenti az adóalapot

A civilszervezetekre vonatkozó joganyag 2011. évi módosítása miatt a korábban kötött tartós adományozási szerződések esetében nem lehetett adókedvezményt érvényesíteni. A javaslat értelmében az adózás előtti eredmény csökkentésének lehetőségével azon szervezetek is élhetnek, amelyek a fent említett módosítást megelőzően kötöttek tartós adományozási szerződést.

4. Helyi adók

„Adózók széleskörű tájékoztatása, információs forrásuk bővítése”

A kormány javaslatának lényegi elemét képezi az a módosítás, mely az adózók információs forrásai bővítésére, s ezáltal adókötelezettségük teljesítésének megkönnyítésére irányul. Jelenleg a helyi adókötelezettség teljesítése kapcsán a fő problémát az jelenti, hogy – megfelelő információs adatbázis és kommunikáció híján – az adóalanyok számára sok esetben adókötelezettségük ténye sem ismert. Ez a körülmény pedig magában hordozza azt a kockázatot, hogy az adóbevallás vagy adófizetés elmulasztása miatt az önkormányzati adóhatóság velük szemben adójogi szankciókat (bírság, pótlék) szab ki.

Ezt a kockázatot kívánja mérsékelni a kormány azzal, hogy megteremti a jogszabályi háttérét egy, a Magyar Államkincstár által üzemeltetett, országos, helyi adóztatási információkat tartalmazó adatbázisnak.

A 2013. január 1-jétől működő havonta frissülő adatbázis valamennyi önkormányzat vonatkozásában tartalmazná a településen működtetett helyi adónemekre vonatkozó, az adóalanyok számára fontos adózási információkat, azaz azt, hogy milyen adónemek működnek a településen, mekkora adómértékkel, illetve létezik-e bármely rendeleti adómentesség vagy adókedvezmény.

Emellett az adatbázis naprakészen tartalmazná az egyes adóhatóságok elérhetőségi információit (az önkormányzat honlapjának címét, valamint egy olyan telefonszámot, e-mail címet és levelezési címet, melynek az adóhatósággal való kapcsolatfelvételre szolgál) is. A javaslat szerint a kincstári adatbázis adatokkal történő feltöltése az önkormányzati adóhatóságok kötelezettsége.

Az adózók tájékoztatása hatékonyságának javítását célozza az a javaslat is, amely előírja az önkormányzatok számára, hogy a Kincstár felé történő adatszolgáltatással egyidejűleg saját

honlapjukon közzé kell tenniük valamennyi egységes szerkezetbe foglalt helyi adórendeletet, bevallási nyomtatványt és elérhetőségi információt.

5. Általános forgalmi adó

„Jogharmonizáció, továbbá jogalkalmazást segítő javaslatok”

5.1. Teljesítési helyre vonatkozó módosítások

A teljesítési helyre vonatkozó EU irányelv időben több lépcsőben módosította az áfa-irányelvnek a szolgáltatások teljesítési helyére vonatkozó rendelkezéseit. Jelen javaslat a 2013. január 1-jétől alkalmazandó változást tartalmazza.

Ennek értelmében változik, hogy melyik államban kell megfizetni a **nem adóalanyok részére történő közlekedési eszközök hosszú távú bérbeadása** után az áfát.

A jelenleg hatályos szabályok szerint ebben az esetben az adót a szolgáltatást nyújtó adóalany székhelye, állandó telephelye szerinti államban kell megfizetni. Az új szabályok értelmében az adófizetési kötelezettség az igénybevevő nem adóalany letelepedettsége (állandó lakóhelye, szokásos tartózkodási helye) szerint alakul. Egyebekben a közlekedési eszközök bérbeadása utáni áfa felszámítására vonatkozó szabályok változatlanok maradnak. A módosítás célja, hogy az adóztatás minél inkább igazodjon a fogyasztás helyéhez, ezzel is erősítve az áfa fogyasztási adó jellegét.

A módosítás a gyakorlatban azt jelenti, hogy ha egy Magyarországon állandó lakóhellyel rendelkező nem adóalany személygépkocsit bérel egy Szlovákiában letelepedett adóalanytól 30 napot meghaladó időtartamra, akkor a változtatás nyomán 2013. január 1-jétől a bérbeadás utáni áfát nem Szlovákiában, hanem Magyarországon a vonatkozó magyar adómértékkel kell megfizetni.

5.2. Számlázás

A számlázási irányelv alapvető célja az elektronikus számlázás és a számlázással kapcsolatos egyéb szabályok egyszerűsítése, EU szinten történő egységesítése az egységes piac működésének fejlesztése érdekében. A javasolt módosítások teljes mértékben megfelelnek a vonatkozó uniós előírásoknak, figyelembe véve az elektronikus számlázás használatának egyszerűsítésére vonatkozó kormányzati célkitűzést is.

Elektronikus számla alkalmazásának egyértelműsítése

A kormány javaslatából az áfa-szabályozást érintő legfontosabb módosítások az elektronikus számlázásra vonatkoznak. A javaslat a számlázási irányelvvel összhangban meghatározza, hogy az áfa-szabályok alkalmazásában mit kell elektronikus számlának tekinteni. Ennek értelmében elektronikus számlának minősül az a számla, amely tartalmazza az áfa-szabályozásban kötelezően előírt adatokat, és amelyet elektronikus formában bocsátottak ki

és fogadtak be. A formátumot az adóalany választja meg: a módosítást követően például elektronikus számlának minősülhet az e-mail pdf melléklettel is.

Az elektronikus számlázás alkalmazhatóságának továbbra is feltétele a számlát befogadó beleegyezése, hiszen a számla befogadásának a számlát befogadó részéről technikai feltételei vannak.

A kormány a papíralapú és az elektronikus számlák közötti különbségek megszüntetése érdekében, azonos feltételeket javasol az elektronikus és a papíralapú számlák esetében. Ennek értelmében a számla kibocsátásának időpontjától a számla megőrzési idejének végéig biztosítani kell:

1. a számla eredetének hitelességét (az eladó és a számlában ekként feltüntetett személy azonos),
2. adattartalmának sértetlenségét (a számla tartalmát nem változtatták meg) és
3. olvashatóságát (a számla az ember számára olvasható).

A javaslat értelmében az adóalanyok határozzák meg, hogy milyen módon biztosítják ezen követelménynek történő megfelelést (nincs kötelezően előírt módszer). A módosítás értelmében ugyanis ezen követelmény bármely olyan üzleti ellenőrzési eljárással elérhető, amely a számla és a termékértékesítés, illetve szolgáltatásnyújtás között megbízható ellenőrzési kapcsolatot létesít.

A javaslat - az irányelvvel összhangban – segítségként előírja, hogy amennyiben az adóalany minősített elektronikus aláírással ellátott számlát, vagy EDI rendszerben továbbított számlát alkalmaz, ezek esetében úgy kell tekinteni, hogy az adattartalom sértetlensége és az eredet hitelessége követelményének történő megfelelés biztosított.

Világosabb számlázási szabályok

A javaslat több egyéb egyszerűsítő, egyértelműsítő jellegű módosítást is tartalmaz a számlázással kapcsolatban. Így például meghatározza, hogy melyik tagállam számlázási szabályait kell alkalmazni, amennyiben a számlakibocsátó nem telepedett le abban a tagállamban, ahol az ügyletet teljesíti, EU-s szinten egységesíti a számlán kötelezően feltüntetendő megjelöléseket, lehetővé teszi az Európai Központi Bank által közzétett átváltási árfolyam alkalmazását, egyértelművé teszi, hogy nem kell Közösségen belüli adómentes termékértékesítéshez kapott előlegről számlát kiállítani.

5.3. Jogalkalmazást segítő módosítások

A kormány javasolja, hogy az egységes jogértelmezést segítő, pontosító jellegű módosítások keretében a jövő évtől kezdve – a törvényben meghatározott garanciális feltételek betartása mellett – ne keletkezzen adófizetési kötelezettség üzletág-átruházás esetében. Ezáltal egységessé válik az üzletág-átruházások áfa-beli megítélése, és nem jár áfa-fizetési kötelezettséggel. A javaslatnak köszönhetően az üzletágot megszerző vállalkozó likviditását

nem terheli olyan aránytalan adóösszeg, amelyet utólag – az előzetesen felszámított áfa levonásával – úgylis visszakap.

6. Jövedéki adó

„Kedvező változások a jövedéki adózásban”

6.1. Egyszerűbb adó-visszaigénylés

A kormány javasolja a papír alapú és az elektronikus adó-visszaigénylések esetén alkalmazandó eljárások egyszerűsítését, egységesítését. Tekintettel arra, hogy elektronikus adó-visszaigénylési kérelmek esetén nem szükséges a kérelemhez az annak alapjául szolgáló számlákat, bizonylatokat csatolni, megszűnik az erre vonatkozó kötelezettség a papír alapú kérelmek esetében is jelentős mértékben csökkentve a gazdálkodók adminisztrációs terheit.

A kormány célja továbbá az elektronikus adó-visszaigénylések minél szélesebb körű elterjesztése. Ennek érdekében – figyelemmel az átállás időszükségletére – 2014. január 1-jétől a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj utáni adó-visszaigénylési kérelmet már csak elektronikus úton lehet benyújtani.

6.2. Saját gazdaságban előállított tiszta növényi olaj felhasználhatósága

A javaslat lehetővé teszi, hogy a saját gazdaságban előállított tiszta növényi olajat a gazdálkodók saját munkagépeikben felhasználhassák. A kedvezmény mértéke a mezőgazdaságban felhasznált gázolaj és a tiszta növényi olaj esetében azonos, csak az eljárás fordított. Míg az adóval növelt áron beszerzett gázolaj után a megfizetett jövedéki adó 82%-a visszaigényelhető, addig a saját előállítású tiszta növényi olaj után a gázolaj adómértékének 18%-át kell megfizetni. Külön jogszabály határozza meg – a kísérleti előállítást végző üzemhez hasonlóan – az adóraktári engedélyezésre, az adóraktár-engedélyes bizonylatolási, nyilvántartási és elszámolási kötelezettségére vonatkozó szabályokat.

6.3. A fuvarozók havonta érvényesíthetik a gázolaj kedvezményt

A fuvarozók likviditási helyzetének javítása érdekében a kormány javasolja a kereskedelmi gázolaj utáni jövedékiadó-visszaigénylés havi szinten történő érvényesíthetőségét. Jelenleg az adó-visszaigénylés évente, illetve negyedévente igényelhető.

6.4. Csökken a szeszfőzdék jövedéki biztosítékának mértéke

A kormány javasolja - a bérfőzdék működési feltételeinek javítása érdekében - a kizárólag bérfőzést végző szeszfőzdék jövedéki biztosítékának és adófizetési kötelezettségének 500 ezer forintos határát 200 ezer forintra való csökkentését. A vállalkozások terheinek további mérséklése érdekében a kis kereskedelmi szeszfőzdék jövedéki biztosítéka 2 millió forintra csökkenne.

6.5. Kistermelői pezsgő-előállítás

A borászatok működési feltételeinek javítása, termékpalettajuk bővítése érdekében 2013. január 1-jétől a javaslat lehetővé teszi az egyszerűsített adóraktárakban saját előállítású szőlőborból évente legfeljebb 10 ezer liter mennyiségű palackos erjesztésű pezsgő előállítását kereskedelmi céllal.

A kistermelői pezsgő is a pinckönyvben lenne nyilvántartható, a kistermelői pezsgő utáni elszámolás, adóbevallás, adófizetés a tárgyévbeli második szőlőbor-elszámolás időpontjához igazodna, a kistermelői pezsgő-előállítás esetén nem kellene jövedéki biztosítékot nyújtani.

A kistermelői pezsgő jövedéki bizonylataként a szőlőborhoz hasonlóan a borkísérő okmány kerülne előírásra, az egyszerűsített adóraktárban előállítható termékek köre kibővülne a kistermelői pezsgővel, a minőségi kifogás vagy lejárt szavatosság esetén egyszerűsített adóraktárba visszaszállítható termékek (melyek után a jövedéki adó visszaigényelhető vagy levonható) köre szintén kibővülne a kistermelői pezsgővel.

6.6. A teljes denaturálást végző magyar piaci szereplők versenypozíciójának javítása

A teljes denaturálást végző magyar piaci szereplők európai uniós versenypozíciójának javítása érdekében a javaslat lehetővé teszi a más tagállamok által bejelentett teljes denaturálási eljárással Magyarországon előállított alkohol végleges adómentességét, ha azt igazoltan kiszállítják az adott teljes denaturálási eljárást bejelentő tagállamba.

6.7. Pótolhatóvá válik a levált, sérült zárjegy

A kormány javasolja, hogy a tömény szeszes italok nagy- és kiskereskedelme esetében is pótolható legyen a levált, sérült zárjegy, ezáltal lehetővé téve a levált vagy sérült zárjegyes alkoholdermékek továbbforgalmazását. A kereskedőnek a zárjegy leválását vagy sérülését be kellene jelentenie a vámhatósághoz, amely 30 napon belül új zárjegyet helyezne a termékre, megteremtve ezzel a továbbforgalmazhatóságot. Az új zárjegy felhelyezéséig a kereskedő általi birtoklás jogszerűségét a bejelentés igazolná.

6.8. Jövedéki bírság mellőzésére, mérséklésére irányuló kérelmek

A javaslat szerint amennyiben az adózó a kiszabott jövedéki bírság megfizetésének mellőzését vagy mérséklését kéri a hatóságtól, az adóhatóság csak a mellőzésre irányuló kérelem esetében köteles vizsgálni azt, hogy a jogsértő személy kellő körültekintéssel járt-e el.

6.9. A jövedéki engedély nem kerül automatikusan visszavonásra adótartozás miatt

A kormány javasolja, hogy a 60 napot meghaladóan tartozó jövedéki engedélyesek esetében csak 100 ezer forintos összeghatár felett kerüljön az engedély visszavonásra, mivel a csekély összegű köztartozással rendelkező engedélyesek esetében indokolatlan egy ilyen szigorú szankciót alkalmazni.

Az esetleges megbízható adós minősítésüket a jövedéki törvény egy másik rendelkezése

folytán továbbra is elveszítik, valamint ebből következően fel kell emelniük az általuk nyújtott jövedéki biztosíték összegét. Ezek a jogkövetkezmények elegendő szankciónak minősülnek ahhoz, hogy az engedélyes jövőbeli adófizetési kötelezettségeit rendben teljesítse.

6.10.Szigorúbb adóbírság „bűncselekmény” esetén

A javaslat összhangba hozza a jövedéki adó törvény adóbírságra vonatkozó rendelkezését az adózás rendjéről szóló törvény adóbírság összegének megállapítására vonatkozó rendelkezésével. Így a főszabálytól eltérően, ha az adóhiány a bevétel eltitkolásával, a bizonylatok, könyvek, nyilvántartások meghamisításával, megsemmisítésével függ össze, akkor az adóbírság mértéke 200 %.

6.11.Csökken az egyéb bor után fizetendő adó

A kormány javasolja az egyéb bor adómértékének a szőlőborral azonos mértékre - 0 Ft/literre – való csökkentését. Ezzel egyidejűleg az egyéb bor adóraktáraknál 1 millió forintos jövedéki biztosíték minimum bevezetését javasolja a gyümölcsbor előállításának és forgalmazásának a szőlőborhoz képest magasabb adókockázata miatt.

6.12. Utasellátó adóraktár

Annak érdekében, hogy a harmadik országba menő repülőgépeken jövedéki adómentesen kerülhessen sor alkohol tartalmú italok és dohánygyártmányok értékesítésére, a kormány javasolja az ún. utasellátó adóraktár intézményének létrehozását. Utasellátó adóraktárat – a tarnzitadóraktárhoz hasonlóan – kedvezményes feltételekkel, konkrét alapterület meghatározása nélkül, valamint kedvezményes jövedéki biztosíték kötelezettség mellett lehetne létrehozni.

7. A regisztrációs adó

„Hibrid gépjárművek egységes adózása”

A környezetvédelmi osztályba sorolást szabályozó KöHÉM rendelet szerint 2012. június 20. óta a legalább Euro-III. kategóriába tartozó hibrid gépjárművek esetében a személygépkocsi belsőégésű motorjának cm³-e alapján, és nem a korábban alkalmazott egységes mértékkel kell a regisztrációs adót megállapítani.

A kormány szándéka, hogy a hibrid gépjárművek után továbbra is egységes – 76.000 forintos - regisztrációs adót lehessen megállapítani, függetlenül a belsőégésű motor cm³-étől.

8. Illetékek

Az illetéktörvény módosítása 2013. január 1-ével markáns változásokat hoz többek között az illeték-kulcsrendszer átalakulásával, és az illetékmentességi rendszer kiszélesedésével. A módosítások alapvetően az illetékrendszer egyszerűsítését célozzák, könnyebben érthetővé, és alkalmazhatóvá téve az illetékszabályokat.

8.1. Két kulcs marad az öröklési és ajándékozási illetékek esetében

A kormány az illetékrendszer egyszerűsítése érdekében az öröklési és ajándékozási illeték nemekben alkalmazott 18-18 darab adókulcs helyett két illetékkulcs bevezetését javasolja.

A javaslat elfogadása esetén az általános illetékmérték 18%, míg a lakásszerzésekhez kapcsolódó kedvezményes illetékmérték 9% lenne.

Ezáltal az öröklési, illetve ajándékozási illeték kiszabásakor már sem a szerzett vagyon, sem a rokonsági kapcsolat nem bír relevanciával, ugyanakkor az egyenes ági rokonok közötti ingyenes vagyonszerzések továbbra is illetékmentesek maradnak.

8.2. Az egyenes ági rokonok valamennyi vagyonszerzése mentesül az illeték alól

A kormány javaslata szerint az egyenes ági rokonok valamennyi vagyonszerzése – annak (ingyenes, visszterhes) jellegétől és értékétől függetlenül – mentesülne a vagyonszerzési illetékek alól.

8.3. Házastársuk utáni öröklés esetén az özvegyek értékhatár nélküli illetékmentességet kapnak

A jelenlegi öröklési illetékrendelkezések értelmében az özvegy kizárólag a megszerzett örökrész tiszta értékének első 20 millió Ft-jáig mentesül az öröklési illeték alól, a lakástulajdon haszonélvezetének, használatának megszerzése tekintetében biztosított illetékmentesség mellett.

A kormány az egyenes ági rokonokat megillető értékhatár nélküli illetékmentességi szabályozást javasolja az özvegyek öröklésére is kiterjeszteni, annál is inkább mivel az új Ptk. koncepciója szerint a túlélő házastárs öröklési szabályai markánsan megváltoznak (az özvegy is állagörökös lesz).

8.3. Visszterhes vagyonszerzés illetéke

A visszterhes vagyonszerzések esetében a korábbi két kulcsos (4 millió forintig 2%, felette 4%) rendszert a kormány javasolja egy kulcsossá alakítani. Az illeték általános mértéke 4% lenne. Ez a változtatás lehetővé tenné, hogy a vagyonszerzők az egyes vagyonszerzéseikhez kapcsolódó esetleges illetékfizetési kötelezettségüket könnyen kikalkulálhassák.

8.4. Megszűnik a negatív illetékalap utáni kötelezettség

A kormány javasolja az ún. negatív illetékalap után fizetendő visszterhes vagyonátruházási illetékkötelezettség megszüntetését. Jelenleg ugyanis a magánszemély vevőnek akkor is keletkezik illetékfizetési kötelezettsége a cserét pótló vétel kedvezményének alkalmazása során, ha az értékesített lakás forgalmi értékéhez képest alacsonyabb értékű lakást vásárolt.

Tekintve, hogy jellemzően a devizahitel-adósok vásárolnak a korábbi lakásukhoz képest kisebb forgalmi értékű lakást, az illetékmentesség bevezetése a devizahitel-adósok helyzetének könnyítését is szolgálná.

8.5. A fiatalok esetében csökken a lakásszerzési illeték

A kormány kiemelt figyelmet fordít a fiatalok lakásszerzési lehetőségeire. Ennek keretében a 35 év alattiak lakásszerzési kedvezménye esetében a javasolja a jelenlegi 8 millió Ft-os értékhatárt 15 millió Ft-ra emelni, és az illetékkedvezmény-maximumot megszünteti. Ebből következően a 35 éven aluli fiataloknak első lakásszerzésük után az egyébként fizetendő illetéknek csak a felét kellene megfizetniük, amennyiben az egész lakástulajdon forgalmi értéke nem haladja a 15 millió Ft-ot.

8.6. Szélesedik a termőföld-szerzéshez kapcsolódó illetékmentesség alanyi köre

A kormány javasolja a termőföld-szerzéshez kapcsolódó visszterhes vagyonátruházási illetékmentesség alanyi körének bővítését, a kedvező szabályt a családi gazdálkodók is alkalmazhatnák. Emellett a mezőgazdasági szektor sajátosságainak figyelembe vételével az illetékmentesség feltételeinek kezdő határideje is módosulna, melynek eredményként a vagyonszerzőnek a termőföldet nem a vásárlástól, hanem a birtokbavételtől kellene mezőgazdasági célra hasznosítania.

9. Vámigazgatás

„Fogalmak összehangolása, áfa biztosíték mentességi engedélyre jogosultak körének bővítése”

9.1. Adóhatósági és a vámhatósági fogalmak összehangolása

Egyes javaslatok a Nemzeti Adó- és Vámhivatal integrációját követően szükségessé vált azonos tartalmú, de eltérő megnevezéssel rendelkező adóhatósági és a vámhatósági fogalmak összehangolására irányulnak. Ezek a pontosítások mind az ügyfelek, mind az eljáró hatóság részére egyértelmű jogértelmezést biztosítanak.

9.2. Áfa biztosíték mentességi engedély igénylése

A kormány javasolja az import Áfa biztosíték mentesség engedélyezésébe bevonható kérelmezők személyi körének kiszélesítését.

A generál szabály továbbra is érvényes maradna, azaz a kérelmező a kérelme benyújtásakor nem rendelkezhet tartozással. Azonban a jelenlegi szabályozás szerint a kérelmezőnek a vizsgált időszak alatt késedelmes fizetése sem lehet.

A kormány ezen a feltételen enyhítene, javaslata szerint azon gazdálkodók is kérelmezhetik majd az Áfa biztosíték mentességi engedélyt, akik az engedély fajtájától (100%-os vagy 50 %-os) függően az elmúlt kettő vagy egy éves intervallumban késedelmesen teljesítették import áfa fizetési kötelezettségüket (feltéve, hogy a késedelmes összegek nem haladják meg az import áfa jogcímen előírt egy vagy két éves összes kötelezettségének 3 %-át.)

A javaslatnak köszönhetően a késedelmesen fizető kérelmezők automatikusan nem zárnák ki magukat az engedélyezési eljárásból, ha késedelmük küszöb értéken belüli. (Korábban több napot is igénybe vett, amíg az igazoltan megfizetett köztartozás az előíró számláján könyvelésre került, így akár kisebb nagyobb késedelemben is eshetett a befizető.)

Ez a javaslat az ügyfelek részére egyértelműen pozitív változást eredményezne, mert nem kellene újabb egy vagy két évet várniuk arra, hogy olyan kedvezményben részesülhessenek, amelyet az import áfa biztosíték mentességi engedély biztosíthat.

1. Adózás rendje

„Új lehetőségek nyújtása, a már létező jogintézmények módosítása a gyakorlatban szerzett tapasztalatok alapján.”

10.1. Adóhatósági igazolással kapcsolatos eljárás egyszerűbbé és gyorsabbá válik

A kormány a Magyar Program adminisztrációcsökkentést célul kitűző Egyszerűsítési Programjának keretében egyszerűsíteni javasolja az adóhatósági igazolások kiállításának szabályait. A javaslat szerint az adóhatósági igazolások kiállításának határideje 8 nappal csökkenne. Emellett általános szabállyá válna az, hogy az adózónak semmilyen eljárásba nem kell adóigazolást, vagy együttes adóigazolást kérnie, ha az adóhatóság köztartozásmentes adózói adatbázisában szerepel.

Emellett adóhatósági igazolás (adóigazolás, együttes adóigazolás, jövedelemigazolás, illetőségigazolás) szabályai is átláthatóbb, egyszerűbb szerkezetben jelennek meg.

10.2. Pozitív változások a fizetési könnyítés, adómérséklés tekintetében

A kormány a Magyar Program adminisztrációcsökkentést célul kitűző Egyszerűsítési Programjának keretében egyszerűsíteni javasolja fizetési könnyítés és adómérséklés szabályait is. A javaslat az egyszerűsítés azon elemeit tartalmazza, amelyek megvalósításhoz törvénymódosításra volt szükség. Fizetési könnyítés, adómérséklés tekintetében javasolja a kormány, hogy ha az adózó szerepel a minősített adózói adatbázisban és a kérelem benyújtásával együtt kéri a sürgősségi eljárásban való elbírálást, annak határideje 30-ról 15 nappal csökkenjen.

A javaslat tágítaná az automatikus fizetési könnyítés korlátait a személyi jövedelemadó tekintetében, a kérelemmel érintett tartozás maximális mértéke 100 ezerről 150 ezerre nőne, az automatikus fizetési könnyítés részleteit pedig nem 4, hanem 6 egyenlő részletben kellene megfizetni.

10.3. Bevezetésre kerül a kötelező szakmai képviselő

Az adó feltételes megállapítására irányuló eljárásban, a feltételes adómegállapítás alkalmazhatóságának megállapítására irányuló eljárásban, a szokásos piaci ár megállapítására irányuló eljárásban és az adópolitikáért felelős miniszter vagy a NAV felügyeletére kijelölt miniszter előtt a felügyeleti intézkedés iránti kérelem alapján induló eljárásban a kormány javasolja a kötelező szakmai képviselő bevezetését.

10.4. Módosítások a feltételes adómegállapítás szabályaiban

A kormány több ponton javasolja módosítani a feltételes adómegállapítás jogintézményét. A díj mértéke az egyszerűsítés érdekében a továbbiakban elsősorban a jogügyletben részt vevő személyek számára igazodna. Díjplfon kerül bevezetésre, mely sok esetben olcsóbbá teszi a tartós-, vagy sürgősségi eljárásban hozott feltételes adómegállapításokat. Mindemellett egyéb részletszabályok is egyszerűsítésre, pontosításra kerülnek.

10.5. Egy utalással való adófizetés több adónemre

A javaslat megteremti a különböző adófizetési kötelezettségek egyetlen utalással való megfizetésének lehetőségét, a részlet szabályokat rendeleti szint fogja tartalmazni.

10.6. Megteremtődik az önellenőrzésre történő felhívás jogintézménye

A kormány vállalkozói tevékenységet nem folytató magánszemély adózók tekintetében bevezetésre javasolja az önellenőrzésre történő felhívás jogintézményét, amelynek lényege, hogy az állami adóhatóság önellenőrzés elvégzésére hívhatja fel az adózót, ha az adózó bevallásának adatai és a rendelkezésére álló adatok alapján az adózó terhére mutató eltérést állapít meg.

A felhívás teljesítése nem kötelező, elmaradása nem jár negatív jogkövetkezéssel. Joghatása, hogy a felhívás közzétételétől az önellenőrzésig, de legfeljebb a felhívás közzétételétől számított 30. napig az ellenőrzés a felhívással érintett körben nem kezdhető meg, azonban a visszaigényelt adó kiutalására nyitva álló határidő is szünetel ezalatt az időszak alatt.

10.7. Elkésett fellebbezés esetén nincs felügyeleti intézkedés

A kormány az alapvető jogok biztosával egyetértésben megszüntetésre javasolja az elkésett fellebbezés felügyeleti intézkedésként történő elbírálását.

10.8. Méltányos joggyakorlás az adózókkal szemben

A fokozott adóhatósági felügyelettel kapcsolatban az adózókra nézve méltányos rendelkezésként kívánja a kormány a szabályokat úgy módosítani, hogy az eljárást megelőzően felhívásra benyújtandó kérdőív visszaküldésének elmulasztása ne járjon automatikusan az adószám törlésével.

A végrehajtás tekintetében a végrehajtási eljárás egy alkalommal az adózó megalapozott kérelmére is felfüggeszthetővé válna. A végrehajtás felfüggesztése esetén a már folyamatban lévő azonnali beszedési megbízás alapján sem lenne végrehajtás foganatosítható.

A kormány az alapvető jogok biztosának észrevétele alapján javasolja, hogy fizetési könnyítés, mérséklés engedélyezése esetén az arra vonatkozó határozat meghozatalát követően a végrehajtás az érintett tartozás tekintetében ne legyen folytatható.

A javaslat szerint az adózók elektronikusan lekérdezhetnék az őket terhelő, az állami adó- és vámhatóság által nyilvántartott adók módjára behajtandó köztartozások jogcímét és jogcímenként azok napi egyenlegét is.

A magánszemélyeket segítő rendelkezés még, hogy a továbbiakban felvételüket kérhetnék a köztartozásmentes adózói adatbázisba, amely a kormány javaslata szerint lehetővé teszi, hogy a továbbiakban a magánszemélyek is adóigazolást, vagy együttes adóigazolást helyett ilyen módon igazolják köztartozásmentességüket.

10.9. Az egyszerűsített személyi jövedelemadó bevallás még egyszerűbbé válik

A kormány a Magyar Program Egyszerűsítési Programjának keretében javasolja, hogy amennyiben az adóhatóság által elkészített – személyi jövedelemadó – egyszerűsített bevallással egyetért az adózó, a továbbiakban azt nem köteles azt aláírásával ellátva visszaküldeni az adóhatóság részére,

10.10. A korábbi vezető tisztségviselő is büntethető

Felszámolás, végelszámolás és kényszertörlési eljárás esetén az azt megelőző időszak adókötelezettségeinek elmaradásáért a volt vezető tisztségviselőt javasolja mulasztási bírsággal súlytani.

10.11. Az adózók védelmében rövidülnek az önkormányzati adólisták

A kormány – tekintettel a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság észrevételeire is - a helyi adó és gépjárműadó vonatkozásában 10 ezer forintról 100 ezer forintra, magánszemélyek esetén 5 ezer forintról 50 ezer forintra javasolja emelni a közzétételt megalapozó értékhatárt. Emellett közzétételre csak a már 90 napja fennálló tartozás tekintetében kerülhetne sor, határozattal megállapított adótartozás esetén csak akkor, ha az jogerőre emelkedett és bíróság nem helyezte azt hatályon kívül.

10.12. Pontosító rendelkezések

A javaslat több ponton módosítaná az adózás rendjéről szóló törvény ellenőrzésre vonatkozó fejezetét. Pontosításra kerülne a kiutalás előtti ellenőrzés határidejére vonatkozó szabály figyelemmel az áfa kiutalási határidő szabályaira, a kapcsolódó vizsgálat lezárása nélkül is befejezhető lenne az ellenőrzés, ha a szükséges bizonyítékok rendelkezésre állnak, valamint a népegészségügyi termékadó ellenőrzése érdekében a mintavétel lehetőségével bővülne az ellenőrzés eszköztára.

11. Számvitel

„Cél a gazdasági társaságok, vállalkozók adminisztrációs terheinek további csökkentése.”

11.1. Mikrogazdálkodói egyszerűsített beszámoló

Az Egyszerű Állam című középtávú kormányzati program végrehajtása érdekében a kormány javaslata alapján a kettős könyvvitelt vezető legkisebb gazdasági társaságok, egyéni cégek, egyéb vállalkozók a 2013. üzleti évtől saját elhatározásuk szerint beszámolási kötelezettségük teljesítésére az egyszerűsített éves beszámoló tovább egyszerűsített formáját, a mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót is választhatnák. A mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámolót a számviteli törvény szabályai alapján, külön kormányrendeletben rögzített sajátosságok szerint kellene elkészíteni. Az intézkedéssel elérhetővé válna a legkisebb gazdasági társaságok, vállalkozók adminisztrációs terheinek további csökkentése.

11.2.Vállalkozói adminisztratív terhek csökkentésére irányuló módosítások

A vállalkozásokat terhelő adminisztrációs kötelezettségek csökkentésének érdekében javasolja a kormány a jelentős összegű hibára vonatkozó alsó korlát átalakítását, amelynek hatására egyszerre csökkennek mind a nagyobb, mind pedig a kisebb vállalkozások adminisztrációs terhei. Szintén lényeges vállalati adminisztrációt egyszerűsítő javaslat az ismételt közzétételi kötelezettség eltörlése.

A kormány javaslatai továbbá kitérnek a jogalkalmazás során felmerült kérdések rendezésére is, így pontosító szabályok épültek be például az önellenőrzés szabályaival, az eszközök átsorolásával, a számviteli tartósság fogalmával, a szellemi termékek definíciójával és a mérleg szerinti eredmény meghatározásával kapcsolatban.

Nemzetgazdasági Minisztérium